

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษา การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหาร ส่วนตำบลวังยาว อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ผู้ศึกษาได้กำหนดวิธีดำเนินการศึกษาดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ประชาชนอายุ 18 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลวังยาว อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 4,670 คน (งานทะเบียนราษฎร. 2552 : 1) เนื่องจากเป็นกลุ่มเป้าหมายที่มีวุฒิภาวะในการเสนอแนะ และแสดงความคิดเห็น

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ประชาชน อายุ 18 ขึ้นไป ที่อยู่ในพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลวังยาว อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคามจำนวน 369 คน โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ตามสูตรของ ทาโร มายานะ

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n คือ จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

e คือ สัดส่วนความคลาดเคลื่อน (.05)

N คือ จำนวนประชากรทั้งหมด

$$\text{แทนค่า } n = \frac{4,670}{1+4,670 (0.05)^2}$$

$$n = \frac{4,670}{12.68}$$

$$n = 368.30$$

ได้กลุ่มตัวอย่าง เท่ากับ 369 คน

2.1 วิธีการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากจำนวนประชากรที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ทั้ง 12 หมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลวังยาว มีจำนวนมาก จึงได้ทำการเทียบสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างแต่ละหมู่บ้าน ในจำนวนที่แตกต่างกันไป โดย แสดงการเทียบสัดส่วน และจำนวนของขนาดกลุ่มตัวอย่างในแต่ละหมู่บ้าน ดังนี้

สูตรคำนวณสัดส่วนขนาดกลุ่มตัวอย่าง = $\frac{\text{ขนาดกลุ่มตัวอย่าง} \times \text{จำนวนประชากรแต่ละหมู่บ้าน}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมด}}$

$$\text{เช่น ขนาดกลุ่มตัวอย่าง บ้านวังยาว ม.1} = \frac{369 \times 365}{4,670} = 29$$

จากการคำนวณสัดส่วนขนาดตัวอย่างบ้านวังยาว ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 29 คน

ตารางที่ 4 แสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามหมู่บ้านขององค์การบริหารส่วนตำบล
วังยาว อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1	บ้านวังยาว	365	29
2	บ้านหนองโน	380	30
3	บ้านขอนแก่น	470	37
4	บ้านบะหลวง	490	39
5	บ้านหนองไร่	463	36
6	บ้านโนนเจริญ	197	15
7	บ้านวังยาว	452	36
8	บ้านหนองโน	485	38
9	บ้านหนองโสน	364	29
10	บ้านหนองแวง	460	37
11	บ้านโนนทัน	302	24
12	บ้านวังยาว	242	19
	รวม	4,670	369

2.2 การเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการสุ่มโดยใช้หลักความน่าจะเป็น ด้วยวิธีการสุ่ม
อย่างง่าย โดยการใช้ตารางเลขสุ่ม
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ลักษณะเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี
และผลงานศึกษาที่เกี่ยวข้องเป็นแนวทาง โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ
ระดับการศึกษา รายได้ ที่ตั้งหมู่บ้าน เป็นแบบสอบถามรายการ (Check Lists)

ตอนที่ 2 การศึกษาเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำ
แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลวังยาว อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

ตอนที่ 3 การศึกษาเกี่ยวกับเกี่ยวกับปัญหา และข้อเสนอแนะ สำหรับกรณี
 ส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปี ขององค์การบริหารส่วนตำบลวังยาว
 อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

2. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ผู้ศึกษาได้ศึกษาการสร้างเครื่องมือตามลำดับดังนี้

2.1 ศึกษานิยาม ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2 ร่างแบบสอบถามโดยอาศัยข้อมูลจากข้อ 2.1 ให้ครอบคลุมกรอบ
 แนวคิดในการศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนา ทั้ง 4 ด้าน

2.3 สร้างแบบสอบถาม และนำเสนอคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์
 ตรวจสอบ แก้ไขข้อเสนอแนะ ปรับปรุง เพื่อความเหมาะสม และความถูกต้อง

2.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามข้อ 2.3 เสนอผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อพิจารณา
 ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) เพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหา และความปรนัยของ
 เครื่องมือด้าน โครงสร้างด้านเนื้อหา โดยการหาค่า IOC (Item-Objective Congruency Index)
 ผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วย

2.4.1 นายวิฑูรย์ จันทร์ทะ ตำแหน่ง ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล
 โพนงาม อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม วุฒิการศึกษา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านโครงสร้างและเนื้อหา

2.4.2 นางหงษ์สา ดวงจันทร์โชติ ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ
 วุฒิการศึกษา ครุศาสตรมหาบัณฑิต เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาราชการ

2.4.3 นางทิวพร ไชยกลิ่นฟ้า วุฒิการศึกษา ศีษศาสตรมหาบัณฑิต
 ตำแหน่ง ครู เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติ และการวัดผลและประเมินผลการศึกษา

ผลการพิจารณาความสอดคล้องมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.67

ขึ้นไป

2.5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจแก้ไขของผู้เชี่ยวชาญไปปรับปรุงแก้ไข
 แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระตรวจพิจารณาอีกครั้ง ก่อนนำไปใช้

3. การหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้ศึกษานำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-Out) กับประชาชนในเขตพื้นที่องค์การ
 บริหารส่วนตำบลยางน้อย อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

จำนวน 30 คน ทำการหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อและทดสอบหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 65) ทั้งฉบับ พบว่าได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับที่ระดับ 0.944

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาสามปีองค์การบริหารส่วนตำบลวังยาว ผู้ศึกษา ได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ถึงผู้ใหญ่บ้าน ทั้ง 12 หมู่บ้าน เพื่อขอความร่วมมือในการแจกแบบสอบถาม เก็บแบบสอบถามกับประชาชนในพื้นที่
2. ผู้ศึกษาแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างเป้าหมาย ซึ่งผู้ศึกษาชี้แจงวัตถุประสงค์ ความเป็นมา และประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษา เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามเกิดความเข้าใจตรงกัน และให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามอย่างถูกต้องครบถ้วน
3. ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ครบตามจำนวน 369 ชุด

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การจัดกระทำข้อมูล

1.1. นำแบบสอบถาม จำนวน 369 ชุด มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

1.2. นำแบบสอบถามมาลงรหัส และบันทึกคะแนน ประมวลผลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

2.2 การวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน สถิติที่ใช้คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ใช้คำถามแบบประมาณค่า 5 ตัวเลือก คือ ระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด ระดับการมีส่วนร่วมมาก ระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง ระดับการมีส่วนร่วมน้อย และระดับการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด โดยใช้เกณฑ์ แปลผลวัดระดับ

ปัญหาตามหลักการของ ลิเคิร์ต (Likert's Five Rating Scale) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 75-79) ซึ่งเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด	ให้คะแนน	5	คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วมมาก	ให้คะแนน	4	คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง	ให้คะแนน	3	คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วมน้อย	ให้คะแนน	2	คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด	ให้คะแนน	1	คะแนน

และนำมาแปลความหมาย กับเกณฑ์ประเมิน ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว. 2537 : 23-24)

ระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด	ค่าเฉลี่ยเท่ากับ	4.51-5.00
ระดับการมีส่วนร่วมมาก	ค่าเฉลี่ยเท่ากับ	3.51-4.50
ระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง	ค่าเฉลี่ยเท่ากับ	2.51-3.50
ระดับการมีส่วนร่วมน้อย	ค่าเฉลี่ยเท่ากับ	1.51-2.50
ระดับการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ยเท่ากับ	1.00-1.50

2.3 วิเคราะห์ปัญหา และข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามใช้ค่าความถี่

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบเครื่องมือ

1.1 ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ค่าความน่าเชื่อถือ หรือความเชื่อมั่นของแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าทั้งฉบับ โดยจะพิจารณายอมรับค่าตั้งแต่ 0.75 ขึ้นไป

1.2 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item total Correlation) ค่าประสิทธิภาพในการจำแนกคุณลักษณะผู้ตอบแบบสอบถามคะแนนสูงกับผู้ตอบแบบสอบถามคะแนน โดยจะพิจารณาข้อที่มีค่าตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป

2. สถิติพื้นฐาน

2.1 ค่าร้อยละ (Percentage) เป็นสถิติที่นิยมใช้มาก เป็นการเทียบความถี่หรือจำนวนที่ต้องการ กับความถี่หรือจำนวนทั้งหมดที่เทียบเป็น 100 ดังนั้นจะหาร้อยละ จากสูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 101)

$$\text{จากสูตร } p = \frac{f \times 100}{N}$$

เมื่อ p แทน ร้อยละ

f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ

N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

2.2 ค่าความถี่ (Frequency)

2.3 ค่าเฉลี่ย (\bar{X})หรือเรียกได้อีกหลายอย่าง เช่น ตัวกลางเลขคณิต คะแนนเฉลี่ย ฯลฯ คำนวณจากสูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 102)

$$\text{จากสูตร } \bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม

N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

2.4 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นการวัดการกระจายที่ได้รับการนำไปใช้อย่างกว้างขวาง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คือ เป็นรากที่สองของค่าเฉลี่ยของกำลังสองของค่าเบี่ยงเบน (เบี่ยงเบนจากค่าเฉลี่ย)มีสัญลักษณ์หลายแบบ หาได้จากสูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2543 : 103)

$$\text{จากสูตร } S.D = \sqrt{\frac{\sum (X - \bar{X})^2}{N-1}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X แทน คะแนนแต่ละตัว

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่ม

\sum แทน ผลรวม